Provinsje Fryslân

PROVINCIAAL BLAD

Officiële uitgave van de provincie Fryslân

Nr. 19877

19 november 2026

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Fryslân 2022 vanwege aanpassing begrenzing waterwingebied Noordbergum en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied Vlieland

Gedeputeerde Staten van Fryslân:

Overwegende dat Provinciale Staten van Fryslân in de Omgevingsverordening Fryslân 2022 de begrenzing van waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden hebben vastgelegd;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten van Fryslân op grond van artikel 1.11 van het Delegatiebesluit Omgevingsverordening provincie Fryslân bevoegd zijn de begrenzing van de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in artikel 4.41 van de Omgevingsverordening Fryslân 2022 aan te passen;

Overwegende dat aan drinkwaterbedrijf Vitens N.V. voor de uitbreiding van de waterwinlocatie op het eiland Vlieland met drie winputten en vervanging van één winput een omgevingsvergunning is verleend;

Overwegende dat aan drinkwaterbedrijf Vitens N.V. voor de uitbreiding van de waterwinlocatie Noordbergum met een vijftal percelen en in totaal maximaal 9 nieuwe winputten een omgevingsvergunning is verleend;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten van Fryslân op grond van artikel 2.18, eerste lid, onder c, Omgevingswet en artikel 7.11, eerste lid, onder b, Besluit kwaliteit leefomgeving de wettelijke taak hebben om de kwaliteit van grondwater te beschermen met het oog op de winning daarvan voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water;

Overwegende dat de aanpassing beoogt de nieuwe winputten van het drinkwaterbedrijf Vitens N.V. te beschermen;

Overwegende dat de begrenzingen zijn onderbouwd met hydrologische gegevens en kaarten;

Overwegende dat het ontwerp van deze wijzigingsverordening gedurende zes weken ter inzage heeft gelegen en een ieder in de gelegenheid is gesteld een zienswijze naar voren te brengen;

Overwegende dat er geen zienswijzen zijn ingediend,

Besluiten:

Artikel I

De Omgevingsverordening Fryslân 2022 te wijzigen zoals weergegeven in 'bijlage A'.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Artikel III

Dit besluit wordt aangehaald als: Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Fryslân 2022 vanwege aanpassing begrenzing waterwingebied Noordbergum en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied Vlieland.

Leeuwarden, 17 november 2026

Drs. A.A.M. Brok, voorzitter
Drs. Ing. J.J. Algra, secretaris

Dit document bevat verschilmarkering t.o.v. eerdere regelingtekst.

Tekst en afbeeldingen die worden toegevoegd zijn onderstreept en groen gemarkeerd, of van een groen kader voorzien.

Tekst en afbeeldingen die worden verwijderd zijn doorgestreept en rood gemarkeerd, of van een rood kader voorzien.

Bijlage A

A

Bijlage I wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Bijlage I Overzicht vastgestelde informatieobjecten

Lijst met GIO's:

Aandachtsgebied stiltegebied	/join/id/regdata/pv21/2026/gebiedsaanwijzing_f19d8682b59c4c278a91e0d79f90daaa/nld@2026-04-01;1
beperkingengebied beheerzones provinciale wegen	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_f8e86ab1b85347b095ccbc75a0e1a322/nld@2023-11-15;1
beperkingengebied provinciale wegen	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_22fcad3c694443c092fa18f95060adbe/nld@2023-11-15;1
bestaand stedelijk gebied	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_7c59377d1e0d4e09a3ebca65841001df/nld@2023-11-15;1
buiten het bestaand stedelijk gebied	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_896c6c52f8cd429598a2fa57bb55c71f/nld@2023-11-15;1
buitendijkse gebieden	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_1431fceafc514d61b920c3b47e26166e/nld@2024-12-31;2
de Friese Meren waarbij het vaarwegbeheer is toebedeeld aan de provincie Fryslân	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_fcf07f2486354338be8ae945cb1af907/nld@2023-11-15;1
Ecopark de Wierde en Sonac	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_05b328cea9bb4b099fd952d72feeb939/nld@2023-11-15;1
Ganzenfoerageergebieden	/join/id/regdata/pv21/2026/locatiegroep_c8c650d8c3434d3aa7526ccd82c192d9/nld@2026-09-30;2
gesloten stortplaats	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_6b557d5babd147b098a54ed8b01ca478/nld@2023-11-15;1
Glastuinbouwlocaties	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_7ed8adcd9ad34f8296e169e4c3c72689/nld@2024-12-24;1
Grondwaterbeschermingsgebied	/join/id/regdata/pv21/2026/locatiegroep_6bbd81e638f64b88b1c2724b5394a46f/nld@2026-11-19;1
~~*grondwaterbeschermingsgebied*~~	~~/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_04a90a1417de432d8f1b1637088c5ffe/nld@2023-11-15;1~~
Maximale omvang opstellingen voor zonne-energie	/join/id/regdata/pv21/2024/gebiedsaanwijzing_36850a66ca0949e98382266087ec79ac/nld@2024-12-24;1
Natura 2000-gebieden	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_8d751354c34d46fda3c36812d5433521/nld@2023-11-15;1
Natuur buiten Natuurnetwerk Nederland	/join/id/regdata/pv21/2026/gebiedsaanwijzing_6f14038139c74b889285dbecdd66f1ef/nld@2026-01-05;1

Natuurnetwerk Nederland	/join/id/regdata/pv21/2026/gebiedsaanwijzing_68de338c66844fdea0be75df5538a03a/nld@2026-01-05;1
Natuurnetwerk Nederland beheergebied	/join/id/regdata/pv21/2026/locatiegroep_25c93460137e40aa878d71ca1531100b/nld@2026-01-05;1
Oeverbeheer	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_4214985b56694190b05e7cbbb5c4b223/nld@2024-12-24;1
Oeverbeheer Gemeente	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_f1d59698d9a64f8fb87f7ed6a5c8f400/nld@2024-12-24;1
Oeverbeheer Provincie Fryslan	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_eea77adfdc444e71b72f8618efb5c550/nld@2024-12-24;1
Oeverbeheer Wetterskip Fryslan	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_737361b81ddc4843acdc2a3ba3f3277f/nld@2024-12-24;1
Overstromingskans bebouwd gebied	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_2ba9d27ac7b3497b8df2dd13259a19a5/nld@2023-11-15;1
Overstromingskans grasland	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_8d035db572a74a698320702a7179fabc/nld@2023-11-15;1
Overstromingskans overige landbouw	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_a2d790c3cedb4742ac36d6eff7f29b85/nld@2023-11-15;1
Polderdijken	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_ce3a671d69f144fb93e4941d6693a33a/nld@2023-11-15;1
provinciale meren	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_e658922fca3841e381a177bcb3c9ff5a/nld@2023-11-15;1
provinciale vaarwegen	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_0bbdc61b6f97452097b1631620622d40/nld@2023-11-15;1
provinciale wegen	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_d732935224cd4ae5b421854b19f30e88/nld@2023-11-15;1
Provincie Fryslan zonder komgrens	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_2d621221092b4cc7be090fd5e53d8784/nld@2023-11-15;1
Provincie Fryslan zonder Schiermonnikoog en Vlieland	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_57bf9d06bae645e99905c070105963d5/nld@2023-11-15;1
Provincie Fryslan zonder Waddeneilanden	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_92b252ef76a0472bbf0225c54dbaa967/nld@2023-11-15;1
radarzichtlijnen	/join/id/regdata/pv21/2025/locatiegroep_2fab3901fde64d5d838a1fac3e1dbd36/nld@2025-03-27;1
Regionale Waterkeringen	/join/id/regdata/pv21/2023/gebiedsaanwijzing_2d10ee3448ba4e3db71a9fd572f2f5f3/nld@2023-11-15;1
reserveringszone voor versterking van een primaire waterkering binnen aaneengesloten bebouwd gebied	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_333667b605194e239c236026ebcaef4d/nld@2023-11-15;1

reserveringszone voor versterking van een primaire waterkering buiten aaneengesloten bebouwd gebied	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_40ba4b88c90e45c5ae3499e3042db9e6/nld@2023-11-15;1
Reserveringszones primaire waterkeringen	/join/id/regdata/pv21/2024/gebiedsaanwijzing_1b835bf0dd1d43d6b940a759ac175e20/nld@2024-12-24;1
Schiermonnikoog en Vlieland	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_cc2f07cf351648029f06178060261f6f/nld@2023-11-15;1
Soortspecifieke ganzenfoerageergebieden	/join/id/regdata/pv21/2026/locatiegroep_6c8d2a8d83284b8483a106cb0f4fd470/nld@2026-09-30;2
Stiltegebieden	/join/id/regdata/pv21/2026/gebiedsaanwijzing_bd68e102c230453c83998ff1bbf571a1/nld@2026-04-01;1
Toestand 2014 AHN	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_cc48b3db125e4533ad662f2e7cafd369/nld@2023-11-15;1
vaarwegen waarbij het vaarwegbeheer aan Wetterskip Fryslân is toebedeeld	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_328fd0454bc641b89f665f69fde3ea28/nld@2023-11-15;1
vaarwegen waarbij het vaarwegbeheer aan andere bestuursorganen is toebedeeld	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_ddcdaa93bf7a49d2a40a462bab2cd511/nld@2024-12-31;2
vaarwegen waarbij het vaarwegbeheer is toebedeeld aan de provincie Fryslân	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_453ecc8cd8434c9d98a5b7d628bb29a5/nld@2023-11-15;1
Vaarwegenbeheer	/join/id/regdata/pv21/2024/gebiedsaanwijzing_6a7e8cd431334f4fb980925ae14d5625/nld@2024-12-24;1
Veiligheidsnorm 1 op 100 Regionale Waterkeringen	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_c58f9bb7e3174d44bb1c76752ed41678/nld@2023-11-15;1
Veiligheidsnorm 1 op 300 Regionale Waterkeringen	/join/id/regdata/pv21/2023/norm_ae80ac6b46da4c318230e2c7bdd89835/nld@2023-11-15;1
Verstoringszone weidevogelkansgebied	/join/id/regdata/pv21/2025/locatiegroep_2a9b529b7d3e41b5adf9824189c4bfa5/nld@2025-06-25;1
Voormalige zeedijken	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_9c97e6cac9584a60a95b6a4332b2d0c1/nld@2023-11-15;1
Waddeneilanden	/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_7f108a1ac9e84927a28540eea379ac50/nld@2023-11-15;1
Waterwingebied	/join/id/regdata/pv21/2026/locatiegroep_8d09be8385474157a33a2519e4b6cf6e/nld@2026-11-19;1
~~*waterwingebied*~~	~~/join/id/regdata/pv21/2023/locatie_7368dca9c9d64ef28016f5be0363fc5e/nld@2023-11-15;1~~
Weidevogelkansgebied en weidevogelparels	/join/id/regdata/pv21/2025/gebiedsaanwijzing_7d4fbe7127504a1bb4df54d877cf73f2/nld@2025-06-25;1
Zonnepark bij vliegbasis	/join/id/regdata/pv21/2024/locatie_b7f4a74522af4baa957a252b4529ba61/nld@2024-12-24;1

zwemlocaties	/join/id/regdata/pv21/2024/gebiedsaanwijzing_d2dc5ff06a1845328e24727d886bd226/nld@2025-05-26;2

Toelichting

In de Omgevingsverordening Fryslân 2022 (hierna Omgevingsverordening Fryslân) zijn het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied Vlieland en Noordbergum aangewezen. De geometrische begrenzing daarvan is vastgelegd op de kaarten waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden bij de Omgevingsverordening Fryslân.

Op 2 mei 2026 is door FUMO, onder mandaat van Gedeputeerde Staten van Fryslân, een vergunning verleend aan Vitens N.V. voor de uitbreiding van de waterwinlocatie op het eiland Vlieland met drie winputten en vervanging van één winput. Tevens is op dezelfde datum een vergunning verleend voor de uitbreiding van de waterwinlocatie Noordbergum met een vijftal percelen. Op deze percelen worden in totaal maximaal 9 nieuwe winputten gerealiseerd. Het huidige onttrekkingsvolume per jaar blijft bij beide drinkwaterwinningen gelijk waardoor er dus geen extra water onttrokken wordt. Deze uitbreidingen zijn essentieel om mechanische verstopping van de putten te beheersen en de levensduur van de huidige winputten op de winvelden Vlieland en Noordbergum te verlengen.

Door het uitbreiden van de winvelden moet de geometrische begrenzing van de beschermingsgebieden worden aangepast aan de gewijzigde ligging van de winputten. Het gaat om wijziging van:
- de geometrische begrenzing van de waterwingebieden Noordbergum en Vlieland; en
- de geometrische begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied Vlieland.

Wijzigingen Noordbergum

Huidige begrenzing waterwingebied

De drinkwaterwinning Noordbergum bestaat uit twee puttenvelden en daarop bepaalde waterwingebieden: het ‘Oude Puttenveld’ en het ‘Ritskebos’.

Voor de goede orde: de voorliggende wijziging ziet niet op een wijziging van het grondwaterbeschermingsgebied Noordbergum. De percelen die uit het waterwingebied worden gehaald, blijven binnen het grondwaterbeschermingsgebied vallen.

Ritskebos:

Binnen het waterwingebied Ritskebos liggen de percelen kadastraal bekend als gemeente Bergum sectie I nummer 866, 874 en 865 volledig binnen het aangewezen waterwingebied. Waterwinputten van Vitens zijn gesitueerd op de percelen gemeente Bergum sectie I nummer 866 en 874. Perceel gemeente Bergum sectie I nummer 865 betreft een woonerf met agrarisch grasland.

De percelen kadastraal bekend als gemeente Bergum sectie I nummer 852, 853, 862, 864, en 916 liggen deels binnen de begrenzing van het waterwingebied. Functies op deze percelen betreffen weg, woonerf, agrarisch gras en bos.

Er is geconstateerd dat de huidige begrenzing van het waterwingebied niet exact overeenkomt met de huidige kadastrale begrenzingen. Daarnaast sluiten enkele bestaande functies binnen het waterwingebied niet goed aan bij het strikte beschermingsregime voor waterwingebieden; het gaat daarbij om woonerven en agrarisch gebruik.

Oude Puttenveld:

Binnen het waterwingebied Oude Puttenveld ligt het perceel kadastraal bekend als gemeente Bergum sectie A nummer 4093 volledig binnen het aangewezen waterwingebied. Waterwinputten van Vitens zijn gesitueerd op dit perceel.

De percelen kadastraal bekend als gemeente Bergum sectie A nummer 4079 en 5154 liggen deels binnen de begrenzing van het waterwingebied.

Er is geconstateerd dat de huidige begrenzing van het waterwingebied niet exact overeenkomt met de huidige kadastrale begrenzingen.

Wijzigingen

De wijzigingen van het waterwingebied betreffen:
1. Uitbreiden wingebied voor realisatie nieuwe puttenveld: Betreft het uitbreiden van het waterwingebied Ritskebos met de percelen kadastraal bekend gemeente Bergum sectie I nummers 872, 893, 831, 846

en 845. Dit zijn percelen in eigendom van het drinkwaterbedrijf Vitens en percelen waar Vitens nieuwe winputten gaat realiseren. Daarmee vallen de nieuwe winputten en de direct daarop betrokken gronden onder het beschermingsregime voor waterwingebieden uit paragraaf 4.5.2 van de Omgevingsverordening Fryslân.
2. Begrenzing waterwingebied op kadastrale begrenzing uitlijnen: Voor zowel het Oude Puttenveld als Ritskebos is geconstateerd dat de begrenzing van het waterwingebied niet exact de kadastrale begrenzing volgt. Daarvoor wordt een administratieve correctie uitgevoerd. Deze correctie betreft het uitlijnen van het waterwingebied op de kadastrale perceelsgrenzen. Deze correctie betreft een geometrische/technische aanpassing en past binnen de aan Gedeputeerde Staten gedelegeerde bevoegdheid om de begrenzing van waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden aan te passen (artikel 1.11 Delegatiebesluit Omgevingsverordening provincie Fryslân). Voor zover sprake is van een kennelijke onjuistheid in de kaart of digitale verbeelding, biedt artikel 9.1 van dat delegatiebesluit daarvoor aanvullend grondslag.
3. Verkleinen wingebied: De aanwijzing waterwingebied komt te vervallen voor percelen kadastraal bekend als gemeente Bergum sectie I nummer 852, 853, 862, 864 en 865. In overleg met hydrologen van Vitens is beoordeeld en vastgesteld dat de bescherming van de winputten voldoende is bij wijziging van het waterwingebied. Deze percelen:
    1. zijn niet in eigendom van Vitens;
    2. worden niet gebruikt voor drinkwaterwinning;
    3. zijn op basis van de hydrologische beoordeling niet nodig als waterwingebied voor de bescherming van de winputten, bezien aan de hand van de gehanteerde 60-dagenreistijd vanaf maaiveld naar de winputten;
    4. het huidige gebruik als woonerf en agrarische grond leidt tot spanning met het strikte beschermingsregime voor waterwingebieden, met name de artikelen 4.44 en 4.45 van de Omgevingsverordening Fryslân;
    5. blijven binnen de begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied Noordbergum; de daarvoor geldende regels, waaronder artikel 4.49 van de Omgevingsverordening Fryslân, blijven van kracht.

De rechtsgevolgen van de wijziging zijn daarmee beperkt en goed afgebakend. Voor de percelen die aan het waterwingebied worden toegevoegd, gaat het strengere beschermingsregime voor waterwingebieden gelden. Voor de percelen die uit het waterwingebied worden gehaald, vervalt alleen het specifieke regime voor waterwingebieden; het beschermingsregime voor het grondwaterbeschermingsgebied Noordbergum blijft daar gelden. De wijziging is daarom hydrologisch onderbouwd, kenbaar op kaart gezet en niet ruimer dan nodig voor de bescherming van de drinkwaterwinning.

Wijzigingen Vlieland

Huidige begrenzing waterwingebied

Het waterwingebied is bij de meeste drinkwaterwinningen gelijk aan het perceel waarbinnen de waterwinputten zich bevinden. De drinkwaterwinning op Vlieland is bijzonder omdat het kadastrale perceel van grote omvang is. Aanwijzing van het gehele perceel is niet noodzakelijk voor de bescherming van de winputten. Tevens liggen de putten op relatief grote afstand van elkaar. Daarom is de vigerende geometrische begrenzing per individuele winput bepaald en vastgelegd.

De grootte van de wingebieden is bepaald op de berekende 60-dagen zones. Dit zijn de zones rond de winputten waar het grondwater binnen 60 dagen de winput bereikt. De 60 dagen-zone komt overeen met een afstand van circa 40 meter en is voor alle winputten aangehouden. Ter hoogte van de Willem de Vlaminghweg en Postweg is het gebied begrensd op de weg.

Er is geconstateerd dat in winveld Zuid en Bokkendal de waterwingebieden momenteel niet geheel conform de hierboven beschreven uitgangspunten zijn begrensd.

Huidige begrenzing grondwaterbeschermingsgebied

De begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied is op Vlieland bepaald op basis van het totale intrekgebied. Al het grondwater dat door de winputten wordt onttrokken vindt zijn oorsprong in dit gebied. De begrenzing volgt natuurlijke lijnen in het landschap zodat deze buiten herkenbaar zijn.

Wijzigingen waterwingebied

De wijzigingen van het waterwingebied betreffen:
1. Uitbreiden wingebied voor nieuwe putlocaties: Betreft het aanwijzen van het waterwingebied in een 40 m omtrek rond nieuwe putlocaties VLZ-extra (Zuid), VLZ-15-03 (Zuid) en VLD-extra (Diep).
2. Begrenzing wingebied corrigeren: Betreft het corrigeren van het waterwingebied voor de putlocaties in Bokkendal en putlocaties VLZ-21-05, VLZ-20-04, VLZ-15-03 en VLZ-17-01.

3. Begrenzing wingebied laten vervallen: Betreft het vervallen van wingebieden voor vervallen winput VLZ-16-02.

Wijzigingen grondwaterbeschermingsgebied

In winveld Vlieland Zuid wordt een nieuwe put (VLZ-extra) geplaatst buiten het grondwaterbeschermingsgebied. Hierdoor valt het intrekgebied van deze put buiten de huidige zonering en is wijziging van het grondwaterbeschermingsgebied noodzakelijk.

De nieuwe put in winveld Vlieland Diep valt op de grens van het huidige grondwaterbeschermingsgebied. Daarmee valt het aan te wijzen wingebied met 40 m buffer buiten het huidige grondwaterbeschermingsgebied en is wijziging van het grondwaterbeschermingsgebied noodzakelijk. Het intrekgebied van deze put ligt voornamelijk zuid en zuidoostelijk van deze locatie en binnen het vigerende grondwaterbeschermingsgebied.

De wijziging van het grondwaterbeschermingsgebied betreft het uitbreiden van het grondwaterbeschermingsgebied. Voor de geometrische begrenzing is het totale intrekgebied beschouwd. Het is gebruikelijk om de begrenzing uit te lijnen op kadastrale perceelsgrenzen. Het perceel kadastraal bekend gemeente Vlieland sectie B nr. 1225 is van forse omvang, daarom wordt daar voor de drinkwaterwinning op Vlieland van afgeweken. De geometrische begrenzing is uitgelijnd op herkenbare elementen in het veld, zoals wegen, fiets- en wandelpaden of het reliëf. Dit uitgangspunt leidt alsnog tot een relatief forse omvang van het grondwaterbeschermingsgebied, maar in de praktijk beter na te leven en te handhaven. Door de uitbreiding gaan in het toegevoegde gebied onder meer de regels voor grondwaterbeschermingsgebieden uit paragraaf 4.5.3 van de Omgevingsverordening Fryslân gelden. Vitens moet de fysieke aanduiding van het grondwaterbeschermingsgebied overeenkomstig artikel 4.41, tweede lid, van de Omgevingsverordening Fryslân waar nodig actualiseren.